

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavei Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 46

ב"ב מו

א. תיובתא דרבה. ב. נתחלפו כליו. ג. רמאי דפומבדיתא. ד. אריסי בתי אבות. ה. הוריד אריסים תחתיו. ו. אריס מעיד. ז. עמל"ק (ערב מלוה לוקח קבלן).

א. למדנו במשנה אומן אין לו חזקה לומר על מה שתחת ידו שהוא שלו משמע שאחר נאמן. והרי אם לא ראו את הכלי בידו עכשיו אפילו אומן נאמן במיגו דהחזרתי (שאי"צ להחזיר בעדים אפילו אם מסר לו בעדים). ואם ראוהו בידו ומסר לו (מתחילה) בעדים אפילו אחר אינו נאמן. אע"כ שמסר בלי עדים וראוהו עכשיו בידו (שאל"כ יש מיגו דהחזרתי) ואחר נאמן דחזקה מה שתחת ידו שלו ואעפ"כ אומן אין נאמן כסברת אביי שכלפיו נחשב כדברים שעשויים להשאיל ולהשכיר שאין חזקה בהם ותיובתא דרבה שאמר נאמן תיובתא והלכה ⁸²אביי.

ב. מי שנתחלפו לו כליו בבית האומן ה"ז ישתמש בהן עד שיבא בעל הכלי ויטול שלו (דמסתמא נתן בעה"ב רשות לאומן למכור טליתו, סמ"ע) ודוקא שנתן לו האומן עצמו אבל אם לא נתנם לו אלא אשתו ובניו לא ואפילו אומן עצמו דוקא שאמר לו סתם הילך טלית אבל אם א"ל הילך טליתך לא (חו"מ קלו, א). שודאי טעה ואסור להשתמש שלא מדעת (מפרשים). נתחלפו לו כליו בבית האבל או בבית המשתה לא ישתמש בהם (שם, ב).

ג. האומנים רמאים היו מכחישים ואומרים לבעה"ב לא מסרת לי מעולם א"ל והלוא יש לי עדים שראוהו אצלך א"ל האומן טלית אחרת היא. א"ל הוציאנה שיראו עדים שכן הוא א"ל לא אראה לך ממון אחרים בשביל טענות הבל. והדין עמם שאין מחייבין אותו להוציא הכלי (חו"מ קלד, ב). ואם יתחכם בעה"ב ויאמר לאומן למה אתה מעכבו לא בשביל חוב שאני חייב לך הוציאנו בפני בקיאים וישומו הטלית אם אינו עודף על החבו וטול שלך והחזר לי עודף דמיו (וע"י שיוציאנו בפני עדים ויראוהו אצלו יתחייב האומן להשיבה) יאמר לו האומן אין צורך בשומא שכבר שמוהו ראשונים ואין עודף על החוב.

ד. אריס שהיה אריס לאביו של בעל השדה או לאנשי משפחתו אין לו חזקה (לטעון שהשדה שלו) שכיון שהוא אריס של בתי אבות ⁸³אין ממחין הבעלים בידו אבל אם זה הוא (אריס) שנעשה אריס תחילה הואיל ואכלה כולה שני חזקה מעמידין אותה בידו ואומרים לבעלים היאך אכל שנה אחר שנה ולא מחיתם בידו (קמט, כה).

ה. אריס של בתי אבות שהוריד אריסים תחת ידו יש לו חזקה שאין מורידין אריסים אחרים לנכסי אדם והוא שותק אבל אם ⁸⁴חילק לאריסים אחרים שהיו בה אין לו חזקה שמא ממונה על האריסים עשו אותו (קמט, כו).

ו. העורר על השדה אם יש בה פירות אין האריס מעיד לו עליה שהרי רוצה האריס להעמידה ביד בעלים כדי שיטול חלקו בפירות ואם אין בו פירות מעיד [אם אין לו הנאה אחרת מזה] (רמ"א) (לז, ב).

ז. לזה שבאו לערער עליו להוציא קרקע שלו מידו אם לא ישאר בידו קרקע אחר כנגד החבו שיש למלוה עליו אין המלוה והערב יכולים להעיד לו להעמידו בידו ואם ישאר בידו קרקע אחר כנגד החוב יכולים להעיד לו [וערב קבלן י"א ⁸⁵אינו יכול להעיד בכל ענין (רמ"א)]. לוקח ראשון מעיד ללוקח שני שלקח אחריו להעמידה בידו והוא שתשאר למוכר שדה אחרת בת חורין כנגד דמי שדה זו של לוקח ראשון או שתשאר שדה אחרת (שלקח מאותו מוכר) ביד שני. הגה וכן לוקח שני וכו' (חו"מ לז, יג ויד).

⁸² וכ"כ בשו"ע (חו"מ קלד, א) האומן בדבר שהוא אומן אין לו חזקה בכלים שתחת ידו אחד כלים העשויים להשאיל ולהשכיר ואחד שאר כלים כיצד ראה כליו ביד האומן והביא עדים שהם יודעים שהכלים שלו הוא טוען ואומר לתקן נתתם לך והאומן אומר לא בא לידי אלא במכירה או מתנה או שטען אתה נתת לי אתה מכרת לי אחר שבא לידי לתקנו אע"פ שמסרו לו שלא בפני עדים ואפילו אם שהה ביד האומן כמה שנים בעל הכלי נאמן ומוציאין אותו מיד האומן וישבע בעל הכלי היסת על טענתו ואם לא ראה הכלי ביד האומן (פי' בעדים, מפרשים) אלא טען כלי פלוני נתתי לו לתקן והאומן אומר החזרתיו (או) ומכרת לי במתנה (או לקוח הוא בידי, רמ"א) האומן נשבע היסת ונפטר מתוך שיכול לומר להד"מ. ואפילו מסרו לתקן בעדים האומן נאמן מתוך שיכול לומר החזרתיו לפיכך נשבע האומן היסת ונפטר ואין מחייבין אותו להוציא הכלי ואם הוציאו הואיל ונראה הרי בעה"ב מביא עדים שהוא שלו ונוטלו אע"פ שמסרו לו שלא בעדים (שם, ב).

⁸³ דכיון דאין מסלקין אותו מניחין לו לאכול כמה שנים זא"ז ואח"כ יאכלו הבעלים משא"כ באריס חדש דהרשות ביד שניהם להסתלק זה מזה ואין מניחים לאכול כמה שנים זא"ז (סמ"ע).

⁸⁴ אבל רשב"ם פירש אם שמר עליהם והתעסק עמהם אין לו חזקה.

⁸⁵ מחלוקת בגמ' ופסק כלישנא בתרא דאין מעיד שרוצה הקבלן שיהיה ביד לזה בינונית (רשב"ם) ובהרווחה (תוס') שלא יטרוף ממנו אלא מהלוה ומסתיימת הרמב"ם והמחבר משמע דמעיד כערב שלא יוכל ב"ח לטרוף ממנו אם יש קרקע ביד הלוה אע"פ שאינה בינונית (כרשב"ם) ואין לו בהרווחה (כתוס') דהמע"ה (ש"ך).

Rav E. Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés

SE PROD 06 99 90 24 64

www.dafhayomi.fr - +33 6 14 55 78 08 - Sponsorisez le Daf Panorama - Info@dafhayomi.fr

Refouah Chelema Sarah Bat Kamar

www.ohavei-torateha.com